

Uitvoeringsplan MO

Als onderdeel van de uitwerking nadere visie op maatschappelijke ondersteuning 2023-2027

Regio IJssel-Vecht

April 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Uitvoeringsplan
    1. Preventie
    2. Eigen gemeente
    3. Passende huisvesting, wonen eerst
    4. Passende ondersteuning met aandacht voor kwetsbare groepen
    5. Inzet ervaringskennis
3. Financiën
4. Bijlagen
    1. Indicatoren
    2. Begrippenlijst

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2025 start de financiële doordecentralisatie van beschermd wonen (BW) vanuit de Rijksoverheid. Bij een goede evaluatie van de doordecentralisatie zet de Rijksoverheid ook een doordecentralisatie in voor maatschappelijke opvang (MO). Deze doordecentralisatie betekent dat alle gemeenten stapsgewijs middelen ontvangen om BW en MO te organiseren voor hun inwoners. Voor onze regio betekent het dat ook dat regionale samenwerking belangrijker wordt. Hierom is de visie maatschappelijke opvang opgesteld voor de regio IJssel-Vecht. Deze is opgenomen in de regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang (hierna: regiovisie) welke eind 2021, begin 2022, bekrachtigd is door alle gemeenteraden in de regio IJssel-Vecht. Onder deze visie is een nadere uitwerking gericht op maatschappelijke ondersteuning geschreven. Deze visie en de nadere uitwerking vragen om een uitvoeringsplan. In dit uitvoeringsplan wordt de concrete invulling van de regionale visie uitgewerkt. Er zal in de loop van de tijd meer informatie komen over de doordecentralisatie voor de maatschappelijke opvang. Ook kunnen inzichten veranderen en zullen er onvoorziene maatschappelijke ontwikkelingen zijn. Dit betekent dat indien nodig er wijzigingen plaats zullen vinden in de uitwerking van het uitvoeringsplan.

1.2 Maatschappelijke urgentie

De regio IJssel-Vecht, streeft naar passende opvangplekken voor haar inwoners. Het is duidelijk dat bijna niemand ‘ineens’ dakloos wordt. Aan dakloosheid gaat vaak een (jarenlange) opeenstapeling van problemen vooraf. De doelgroep is divers en de oorzaken verschillend. Hierdoor zijn er verschillende oplossingen noodzakelijk en zijn er veel partijen betrokken. Dit maakt een oplossing voor dak- of thuisloosheid een complex vraagstuk dat veel andere terreinen raakt.

Toename van inwoners in de opvang

We zien in de regio IJssel-Vecht steeds meer mensen die dakloos raken. Er is een toename van gezinnen en jongeren die dakloos raken. Naast de toename van de instroom neemt de uitstroom ook af door tekorten op het gebied van huisvesting. De druk op de maatschappelijke opvang en de daarbij horende voorzieningen neemt toe.

Landelijke cijfers dakloosheid

Het is onbekend hoeveel mensen in Nederland werkelijk dakloos zijn, omdat complete en betrouwbare cijfers ontbreken. Cijfers over het aantal daklozen in Nederland lopen uiteen, afhankelijk van de definitie en de wijze van tellen. De schattingen door verschillende organisaties lopen uiteen van 20.000 tot 40.000 dak en thuislozen.

Woningtekort

De druk op beschikbare en betaalbare woningen is in de laatste jaren toegenomen. Daarnaast komen meer EU-arbeidsmigranten op straat terecht vanwege een gebrek aan goede huisvesting of door verlies van werk. Mensen verblijven langer in de maatschappelijke opvang doordat er weinig uitstroomplekken zijn. Veel mensen, die nu verblijven in de maatschappelijke opvang, zijn geholpen met huisvesting en eventuele ondersteuning thuis.

Ambulantisering

In het zorglandschap is al een aantal jaar een beweging gaande van ambulantisering. De inwoner verhuist niet meer naar de zorg toe, maar de zorg komt bij de inwoner. De invulling van de opvang verandert hiermee ook. De visie en daarmee het uitvoeringsplan volgen deze landelijke beweging van ambulantisering en wonen eerst. Een voorbeeld zijn de plekken Housing First die door o.a. Leger des Heils worden georganiseerd. De woning komt op naam van de inwoner te staan en de MO-zorg wordt op locatie georganiseerd. Tegelijkertijd zien we ook dat het woningtekort de grootste uitdaging is op het moment. Zowel voor het organiseren van geambulantiseerde opvang, als daadwerkelijke uitstroom uit de opvang.

1.3 Kaders

Bij de aanpak van dakloosheid en dit uitvoeringsplan zijn een aantal landelijke en regionale kaders van belang.

Nadere regionale visie maatschappelijke ondersteuning 2023-2027

De ambitie is: zo lang mogelijk zelfstandig en zo snel mogelijk weer zelfstandig. Dit betekent dat dakloosheid zoveel mogelijk wordt voorkomen en zo snel mogelijk wordt opgelost.

De regiovisie (opgesteld in 2022) schetst een streefbeeld van een nachtopvang in de Herberg, waarin cliënten maximaal 8 weken bed, bad en brood krijgen, waarvoor een ID, uitkering, en zorgverzekering worden geregeld en intussen een ondersteuningsplan wordt gemaakt voor de zorgaanbieder die de begeleiding gaat bieden. Daarna gaat de cliënt, indien mogelijk, terug naar diens gemeente van herkomst en worden daar huisvesting (zo nodig via een woning op naam van een zorgaanbieder) en begeleiding geboden op basis van het ondersteuningsplan.

Hierbij maken we de kanttekening dat dit nog ver van de huidige realiteit is, waar we zelfs een toename zien van daklozen in onze regio. Daarnaast moet ook gesteld worden dat dit pad niet voor iedereen het juiste pad is. Er zijn mensen die gebaat zijn bij een langer traject in de Herberg, en sommige mensen juist helemaal niet.

De regionale uitgangspunten zijn:

- inwoners bij dreigende dakloosheid minder vaak daadwerkelijk dakloos raken;
- inwoners zoveel mogelijk gebruik maken van MO in de eigen gemeente en /of vaker terugkeren naar de gemeente van herkomst;
- kwetsbare inwoners altijd en sneller passende huisvesting/leefomgeving kunnen vinden;
- inwoners die gebruik maken van MO altijd passende ondersteuning krijgen.

Een mooi voorbeeld zijn de afspraken met de Zwolse corporaties. Zij hebben in prestatieafspraken vastgelegd dat zij niemand uit huis zetten die daardoor dakloos wordt.

Nationaal actieplan dakloosheid: eerst een thuis

Het Nationaal Actieplan Dakloosheid zet in op een paradigmashift in de manier waarop we kijken naar en omgaan met dakloosheid. Het plan stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen.

Verklaring van Lissabon

Dakloze mensen die een zorginstelling, detentie of ziekenhuis verlaten moeten een passend aanbod voor huisvesting krijgen. Huisuitzettingen moeten te allen tijde voorkomen worden en niemand mag uit huis worden gezet zonder dat er alternatief onderdak wordt geboden.

1.4 Totstandkoming van het uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan is in meerdere sessies met uitvoerend- en beleidsmedewerkers van regiogemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders vormgegeven. Het bouwt voort op de nadere regionale visie MO, waarin de doelen en ontwikkellijnen zijn vastgesteld. De lijnen uit de nadere regionale visie MO zijn getoetst bij dakloze inwoners, ervaringsdeskundigen en mensen met ervaringskennis. Participatie- en adviesraden van alle regiogemeenten hebben de nadere regionale visie MO van advies voorzien, waarbij zij ook adviezen hebben gegeven voor het uitvoeringsplan.

Een effectieve aanpak van dakloosheid vraagt om een duurzame langetermijnstrategie. Dit uitvoeringsplan is daarom voor meerdere jaren geschreven, tot en met 2027. De concrete acties in dit plan zijn vormgegeven tot 2025 om in te kunnen spelen op actualiteiten. Het uitvoeringsplan is dus een dynamisch document. De acties in het uitvoeringsplan worden zoveel mogelijk uitgezet via bestaande netwerken en afdelingen. Gemeenten maken een vertaalslag naar de uitvoering en de brede aanpak.

Het uitvoeringsplan heeft tot doel om gemeenten in de regio IJssel-Vecht richting te geven bij de te nemen stappen om toe te werken naar het beoogde eindresultaat. Vanuit de regionale visie zijn vijf ontwikkellijnen opgesteld op basis van de inbreng van de gemeenten in de regio IJssel-Vecht en het landelijk actieplan:

1. Preventie

Preventie heeft de hoogste prioriteit. Immers, voorkomen is beter dan genezen. Vroegtijdig signaleren van problemen en daarop acteren kan veel leed voorkomen.

2. Eigen gemeente

In de eigen gemeente kan de problematiek het vroegst worden gesignaleerd. En het beste worden opgelost. De eerste stappen naar het vinden van oplossingen liggen in de eigen gemeente.

3. Passende huisvesting en wonen eerst

In veel situaties is het bieden van passende huisvesting de belangrijkste succesfactor om een periode van dak- en thuisloosheid te kunnen afsluiten en weer een eigen bestaan te kunnen opbouwen. Het principe van wonen eerst (Housing first) onderschrijven wij en zetten we veel op in. Ook is het bieden van voldoende huisvesting voor de inwoners een belangrijke voorwaarde om daklooshеid te voorkomen.

4. Passende ondersteuning met aandacht voor kwetsbare groepen

De problemen die geleid hebben tot dak- en thuisloosheid zijn in veel situaties zodanig dat de betrokkene voor korte of langere tijd ondersteuning nodig heeft om zijn/haar leven op de rit te krijgen en te houden. Aandacht voor kwetsbare groepen: op dit moment worden kinderen, jongeren en LHBTIQ+'ers benoemd als groepen om aandacht voor te houden. Bij kinderen is gezien de levensfase het meest ruimte voor ontwikkeling. Jongeren zijn oververtegenwoordigd onder daklozen en er is geen aandacht voor gender- en seksuele diversiteit binnen de hulpverlening.

5. Inzet van ervaringskennis

Door ervaringskennis in te zetten sluit het beleid beter aan bij de leefwereld van mensen en de bedoeling van de wetgever. Het zorgt ervoor dat mensen in hun kracht komen te staan en destigmatisering van (dreigend) dakloze inwoners. De organisatie van ervaringskennis vraagt wel aandacht dat het niet geïnstitutionaliseerd wordt. De kracht zit in de verfrissende blik van buitenaf.

1.5 Monitoring

Om inzicht te krijgen in de voortgang van het uitvoeringsplan monitoren we de acties die in het plan zijn opgenomen. Op deze manier houden we bij wat de ontwikkelingen zijn, of de ingezette acties de gewenste resultaten opleveren en waar bijsturing nodig is. Een aantal tools die hiervoor worden ingezet zijn:

Landelijk dashboard

Het CBS voert, in opdracht van de VNG en het ministerie van VWS, de Monitor Daklooshеid uit. De Monitor Daklooshеid wil op centrumgemeenteniveau en op landelijk niveau inzicht geven in de populatie daklozen personen.

Preventiescanner

De Preventie Alliantie heeft een Preventiescanner Daklooshеid ontwikkeld, bedoeld voor gemeenten om een beeld te krijgen van de huidige preventieve aanpak: wat is de kracht ervan en wat wil je als gemeente dus behouden of verbeteren en wat zijn kansen voor versterking. Vanwege de focus op preventie richt de uitvraag van de scanner bij 'wonen' zich vooral op 'tijdelijk wonen' na verlies van onderdak vanwege een ingrijpende gebeurtenis en 'verblijf' vanwege het risico op daklooshеid na het verlaten van een instelling. De resultaten van de scanner kunnen worden gebruikt om met collega's, bestuurders of samenwerkingspartners het gesprek aan te gaan over de versterking van de aanpak. De preventiescanner geeft een beeld van de gemeenten in een bepaalde regio.

ETHOS Telling

Het in kaart brengen van de omvang en aard van de groep dak- en thuisloze mensen blijft lastig. Daardoor kan geen effectief beleid worden gemaakt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Om dit te veranderen, zijn Hogeschool Utrecht en Kansfonds een pilot gestart met een nieuwe telling van dak- en thuisloze mensen; de ETHOS telling. Dit wordt in Europa gezien als de best onderbouwde manier van het meten van daklooshеid. Maar zoals elke telmethode kent ook ETHOS uitdagingen. In de interpretatie van cijfers hebben we daar aandacht voor.

ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion', de methode en hanteert een definitie waarbij dakloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Daar vallen dus ook mensen onder die nu vaak onder de radar blijven zoals de jongere die bij bekenden op de bank slaapt of de gescheiden vrouw die overdag werkt en de nachten in haar auto doorbrengt. Maar ook mensen die binnen een maand dakloos dreigen te worden omdat ze een instelling of gevangenis verlaten of hun huis worden uitgezet zonder dat zij zicht hebben op een passende woonoplossing worden meegeteld.

Indicatoren

Het is de bedoeling dat de monitoring van de acties wordt uitgewerkt in een jaarlijkse voortgangsrapportage. Op basis van deze voortgangsrapportage kan waar nodig worden bijgestuurd. Naast bovenstaande tools is geïnventariseerd welke indicatoren nog meer inzicht geven in de voortgang. Deze indicatoren zijn in bijlage 1 te vinden. De indicatoren kunnen in de toekomst worden aangevuld of aangepast. Sommige indicatoren zijn op dit moment nog in ontwikkeling. Aan regiogemeenten en bestuur wordt in ieder geval jaarlijks gerapporteerd over het aantal meldingen maatschappelijke opvang. Deze staan hiernaast weergegeven.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 schetsen we de beweging die we de komende vijf jaar willen maken. De inzet voor de komende jaren is uitgewerkt in de vijf ontwikkellijnen die centraal staan in dit uitvoeringsplan. Per ontwikkellijn beschrijven we de acties die hieraan zijn verbonden. In het laatste hoofdstuk beschrijven we de financiën. In de bijlagen zetten we de indicatoren op een rij en de begrippen- en bronnenlijst uiteen.

	Meldingen Centrale Toegang MO	2023	2024	2025
1	Totaal meldingen	416		
2	Meldingen gemeente Dalfsen	10		
3	Meldingen gemeente Hardenberg	11		
4	Meldingen gemeente Kampen	22		
5	Meldingen gemeente Ommen	6		
6	Meldingen gemeente Staphorst	7		
7	Meldingen gemeente Steenwijkerland	16		
8	Meldingen gemeente Zwartewaterland	1		
9	Meldingen gemeente Zwolle	184		
10	Meldingen buiten regio (NL)	104		
11	Meldingen buitenland	51		

2. Uitvoeringsplan

We werken aan de hand van de vijf ontwikkellijnen:

1. Preventie
2. Eigen gemeente
3. Passende huisvesting en wonen eerst
4. Passende ondersteuning met aandacht voor kwetsbare groepen
5. Inzet ervaringskennis

Het uitvoeringsplan geeft inzicht in volgende elementen:

- Doel
- Acties
- Lokale of regionale inzet
- Tijdspad
- Actiehouder
- Status *(nader in te vullen)*

2. Uitvoeringsplan – preventie (1/2)

Preventie

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Eerder ingrijpen om daklooshеid te voorkomen	• Organiseren van trainingen herkennen van signalen • De signalen die voorliggend zijn aan daklooshеid onder de aandacht brengen bij partners • Bekende interventiemomenten onder de aandacht brengen • De uitkomsten uit de preventiescanner worden gebruikt voor de lokale aanpak • Werkwijze opzetten voor delen signalen (bijv. een overlegtafel of aansluiten bij bestaande systemen) • Juridische aspect informatiedeling onderzoeken	Regionaal Lokaal Lokaal Lokaal Lokaal Regionaal	Q3 2024 2024 2025 Q1 2024 Q2 2024 Q2 2024	Doorlopend Doorlopend Doorlopend Q1 2025 Q2 2025 Q2 2024	Regio IJssel-Vecht Gemeenten, samen met de partners Gemeenten Gemeenten Gemeenten Regio IJssel-Vecht	
Schuldhulpverlening verbeteren	• Bewezen effectieve schuldinterventies toepassen	Lokaal	2025	Doorlopend	Gemeenten, woningcorporaties en hulpverleners	
Huisuitzettingen worden voorkomen en niemand wordt uitgezet zonder hulp voor een passende duurzame huisvestingsoplossing	• Opstellen preventief beleid dak- en thuisloosheid (bijv. aansluiting vroegsignalering schulden en verwijzingen voorliggende voorzieningen) • Implementatie preventief beleid • Gemeenten sluiten convenanten over huisuitzetting met woningcorporaties en particuliere verhuurders • Gemeenten informeren particuliere verhuurders over voorliggende voorzieningen	Lokaal Lokaal Regionaal Lokaal	Q2 2024 Q2 2025 2025 2025	Q2 2025 Doorlopend Q4 2026 Doorlopend	Woningcorporaties Woningcorporaties Gemeenten / Regio IJssel-Vecht Gemeenten	
Uitstroom uit een intramurale setting leidt niet tot daklooshеid	• Nazorg na een intramurale setting borgen (bijv. buddy en training woonvaardigheden; ambulant+) • Regio IJssel-Vecht maakt afspraken met aanbieders intramurale settingen uit de regio over contact wijkteam halfjaar voor uitstroom. • Prestatieafspraken met woningcorporaties over voorrang voor uitstromers intramurale setting • Gemeenten stellen flexwoningen beschikbaar ten behoeve van de uitstroom	Lokaal Lokaal Lokaal Lokaal	2024 2024 2024 Afh. komst flexwoningen	Doorlopend Doorlopend Doorlopend	Gemeenten Zorgaanbieders intramurale settingen Gemeenten, woningcorporaties Gemeenten	
Professionals[2] zijn niet meer handelingsverlegen	• kennissessies organiseren voor professionals over stress sensitief werken • Aandachtsfunctionarissen MO introduceren in de lokale teams • Ervaringsdeskundigheid inzetten	Lokaal Lokaal Lokaal en regionaal	2025 2024	Doorlopend 2025	Gemeenten, aanbieders MO Gemeenten Zie ontwikkellijn 5.	

2. Uitvoeringsplan – preventie (2/2)

Preventie

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Er is goede en vindbare informatie op alle leefgebieden beschikbaar, bereikbaarheid van het hulpaanbod is verbeterd	• Inventariseren eigen aanbod in gemeente • Inventariseren van het aanbod in de regio • Inzetten van een sociale kaart van voorliggende voorzieningen en inkomensondersteuning die leesbaar is voor laaggeletterden (of bijv. een loket) • Een kennisbank opzetten voor professionals met een signalerende functie	Lokaal Regionaal Lokaal Regionaal	2024 2024 2024 2025	Q4 2024 Q1 2025 Q2 2025 Q2 2026	Gemeenten, hulpverleners Regio IJssel-Vecht, gemeenten hulpverleners Gemeenten Regio IJssel-Vecht	
Bereikbaarheid en bekendheid van opvangvoorzieningen is vergroot zodat duidelijk is waar inwoners terecht kunnen	• Ontwikkelen en starten campagne voor bekendheid van opvangvoorzieningen • Opstellen van duidelijk overzicht van de opvangvoorzieningen op website van gemeente	Regionaal Lokaal	Q2 2024 Q1 2024	Q4 2024 Q2 2024	Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO Gemeenten	
Bewustwording vergroten en positievere beeldvorming stimuleren over daklоosheid	• Inzetten van ervaringsdeskundigheid door middel van storytelling in een campagne • Informatiesessies organiseren voor burgers met ervaringsdeskundigen • Gemeenteraden gaan in gesprek met ervaringsdeskundigen • Er worden thema-avonden voor inwoners georganiseerd over signaleren en de risico's van sociale uitsluiting en hoe zij hier kunnen handelen • Ontwikkelen antistigma campagne	Zie ontwikkellijn 5. Zie ontwikkellijn 5. Zie ontwikkellijn 5. Lokaal Regionaal	 2024 Q2 2024	 Doorlopend Q4 2024	 Woningcorporaties, gemeenten Regio IJssel-Vecht	
Het eigen netwerk van de inwoner wordt benut in preventie van daklоosheid	• Samenwerken met het netwerk van de inwoner staat centraal in lokaal hulpaanbod • Gemeenten versoepelen de voorwaarden voor hospitaverhuur	Lokaal Zie ontwikkellijn 3.	2024	Doorlopend	Gemeenten, hulpverleners	
Inwoners kunnen overdag worden opgevangen	• Inloopvoorziening GGZ in grote gemeenten • Huiskamer per gemeente beschikbaar voor inwoners die niet over een eigen woonruimte beschikken	Lokaal Lokaal	2025 2025	Doorlopend Doorlopend	Regio IJssel-Vecht, gemeenten Gemeenten	

2. Uitvoeringsplan – eigen gemeente (1/2)

Eigen gemeente

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Inwoners gaan terug naar de herkomst gemeente met een ondersteuningsplan	• Prestatieafspraken met woningcorporaties en verhuurders over uitstroomwoningen MO • Werkproces overdracht ondersteuningsplan van regionale aanbieder naar lokaal • Tijdens verblijf in MO blijft er een lokaal aanspreekpunt, ook voor het ondersteuningsplan • Alle communicatie richting inwoner gaat uit van terugkeer naar gemeente van herkomst	Lokaal Regionaal Regionaal/lokaal Regionaal/lokaal	2024 Q2 2024 2024 2024	Doorlopend Q3 2024 Q2 2024 2025	Gemeenten, woningcorporaties Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO Regio IJssel-Vecht, gemeenten, aanbieders MO Regio IJssel-Vecht, gemeenten, aanbieders MO	
Regiogemeenten bieden lokaal maatwerk wonen en ongebruikelijke woonvormen	• Gemeenten passen woonbeleid aan naar meer mogelijkheden voor ongebruikelijke woonvormen. (zoals verruimen hospitaverhuur, Kamerbewoning, woningdelen, caravan, flexwonen etc.) • Gemeenten beschikken over woonvoorzieningen geschikt voor de verschillende doelgroepen • Regionale afstemming- en inspiratie delen over lokale initiatieven ongebruikelijke woonvormen • Gemeente houdt een of twee woonplekken beschikbaar voor acute opvang	Lokaal Lokaal Regionaal Lokaal	2024 2025 Q1 2024 2025	Doorlopend Doorlopend Q4 2027 2027	Gemeenten Gemeenten, woningcorporaties, aanbieders MO/hulpverleners Regio IJssel-Vecht, gemeenten Gemeenten, woningcorporaties	
Er is doelgroep gerichte opvang beschikbaar	• Opzetten van kleinschalige opvang voor specifieke doelgroepen (gezinnen, jongeren, economisch daklozen)	Regionaal en lokaal	Q1 2024	Q4 2027	Regio IJssel-Vecht, gemeenten, woningcorporaties, aanbieders MO	
Er bestaat een vangnetconstructie	• Gemeenten voorzien in time-outplekken en noodbedden voor inwoners	Lokaal en regionaal	2024	2027	Gemeenten, partners zorg en veiligheid	
Regiogemeenten bieden lokaal maatwerk ondersteuning met mogelijkheid tot op- en afschaling	• Gemeenten bieden vormen van ondersteuning inclusief bed op recept • Regio breidt nazorg vanuit MO uit voor personen in geval van terugval	Lokaal Regionaal	2025 Q1 2024	2026 2026	Gemeenten, hulpverleners, aanbieders MO Regio IJssel-Vecht, hulpverleners, aanbieders MO	
Lokale teams kunnen ervaringsdeskundig-heid inzetten	• Gemeenten bieden ervaringsdeskundigheid in hun wijkteams/lokale (Wmo-)teams • Regio IJssel-Vecht biedt een pool aan ervaringsdeskundigen op dakloosheid	Zie ontwikkellijn 5. Zie ontwikkellijn 5.				

2. Uitvoeringsplan – eigen gemeente (2/2)

Eigen gemeente

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Verbeteren samenwerking formele en informele zorg	• Samenwerkingsafspraken opstellen en vaststellen	Lokaal	2025	2027	Gemeenten, huisartsen, zorgaanbieders en maatschappelijk voorveld	
Overlast wordt zoveel mogelijk voorkomen	• Organiseren van ondersteuning/beschikbaarheid van zorgaanbieders buiten kantoortijden	Lokaal	2025	Doorlopend	Gemeenten en zorgaanbieders	
Gemeenten hebben specifieke aandacht voor hulpverlening aan jongeren	• Samenwerking met scholen het herkennen van signalen voorliggend aan dakloosheid • Uitstroom uit instellingen wordt voorbereid met betrokken partners zodat jongeren niet op straat komen te staan • Alle dakloze jongeren krijgen binnen vijf werkdagen een briefadres	Lokaal Lokaal Lokaal	2024 2024 2024	Doorlopend Doorlopend 2025	Gemeenten, woningcorporaties, samenwerkingspartners en scholen	
Kortere trajecten zorgen voor sneller herstel en groeiend vertrouwen in de overheid	• Dak of -thuisloze inwoners hebben eenvoudiger en sneller toegang tot basisvoorzieningen zoals inschrijving in de BRP en inkomensondersteuning	Lokaal	2025	Doorlopend	Gemeenten	

2. Uitvoeringsplan – passende huisvesting (1/2)

Passende huisvesting, wonen eerst

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Housing First als systeemaanpak: het werken volgens de leidende principes wordt toegepast in de regio	• Opbouwen plekken Housing First in alle gemeenten • Regionaal convenant tussen gemeenten, corporaties, zorgaanbieders • Er zit ruimte en uniformiteit in de urgentieverordeningen van alle gemeenten • Er wordt in elke gemeente gewerkt met het kwaliteitskader van VWS • Een huurcontract op eigen naam is de norm • Opstellen op-, om- en afbouwplan regionale plekken	Regionaal Regionaal Regionaal / lokaal Lokaal Regionaal Regionaal	2025 2025 2025 2026 2026	2027 2026 2026 2027 2027	Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO Regio IJssel-Vecht, gemeenten, corporaties, aanbieders MO Gemeenten, woningcorporaties Gemeenten Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO	
Voldoende woonplekken voor diverse doelgroepen	• Prestatieafspraken plekken voor uitstroom MO/ter voorkoming dakloosheid • Gemeente maakt afspraken met corporaties over meer diversiteit woonaanbod • Bestuurders houden elkaar verantwoordelijk als uitstroomafspraken niet worden nageleefd • Anders kijken naar wonen 'out of the box' (flex-woningen of tiny house) • Realisatie van woonunits Herberg en housing first	Zie ontwikkellijn 1 en 2 Lokaal Regionaal Lokaal Regionaal	2025 2026 2025 Q2 2024	2027 2027	Gemeenten (afdeling wonen), woningcorporaties Regio IJssel-Vecht, gemeenten (adviseurs BW/MO)	
Voldoende woonplekken voor jongeren	• Stimuleren van woonplekken (kamerbewoning, appartementen) voor jongeren • Bieden begeleiding woonvaardigheden, via o.a. Kansrijk wonen en/of een kamertrainingcentrum	Lokaal	2025	2027	Gemeenten (afdeling wonen) en woningcorporaties	
Niemand verblijft langer in een nood- of tussenvoorziening dan strikt noodzakelijk	• Regionale uitstroomtafel verkennen • In de woonzorgvisies is aandacht voor de groep uitstromers MO • Er vindt altijd een warme overdracht plaats van regionale voorziening naar lokale dienstverlening	Regionaal Lokaal	2025	Doorlopend	Gemeenten, GGD, zorgaanbieders MO en woningcorporaties	
Dakloze mensen slapen niet buiten door gebrek aan toegankelijke, veilige en passende opvang	• Onderzoek naar benodigde hoeveelheid plekken (korte termijn) • Diversiteit in aanbod verkennen (speciaal voor vrouwen of jongeren) • Monitoren van veiligheid in de opvang	Regionaal	Q2 2024	Q3 2024		

2. Uitvoeringsplan – passende huisvesting (2/2)

Passende huisvesting

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Er is grip op wonen, zorg en welzijn voor kwetsbare doelgroepen	• Alle gemeenten hebben woonzorgvisies met onderbouwde (regionale) cijfers, op basis waarvan woonplekken worden toegewezen, gebouwd, getransformeerd en/of aangekocht voor dakloze mensen • Ethos (light) kwalificatie • Integrale monitor huisvesting aandachtsgroepen is operationeel	Lokaal	2024	2027	Gemeenten	

2. Uitvoeringsplan – passende ondersteuning (1/1)

Passende ondersteuning met aandacht voor kwetsbare groepen

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Binnen de opvang is aandacht voor gender- en seksuele diversiteit en de doelgroep LHBTIQ+ in de opvang is daardoor beter in beeld. Er is aandacht voor veiligheid van deze groepen.	• Opnemen in voorwaarden subsidie MO dat werknemers kennis bezitten over gender- en seksuele diversiteit • Professionals worden geschoold op signalering en passende begeleiding op maat • Professionals handelen sensitief bij gender- en seksuele diversiteit	Regionaal Regionaal Regionaal	Q4 2024 Q4 2024 Q2 2025	Q1 2025 Doorlopend Doorlopend	Regio IJssel-Vecht Aanbieders MO, centrale toegang Aanbieders MO, centrale toegang	
Binnen opvang is aandacht voor mensen buiten de regio en EU-migranten	• Afspraken maken met bedrijven of uitzendbureaus over huisvesting arbeidsmigranten • Verkennen samenwerking BARKA • Aantal plekken beschikbaar voor opvang van mensen buiten de regio	Regionaal / lokaal Regionaal Regionaal	Q1 2024 Q1 2024 Q1 2024	Q4 2024 Q4 2024 Q4 2025	Regio IJssel-Vecht, gemeenten economie Regio IJssel-Vecht Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO, centrale toegang	
Medische zorg voor dak- en thuislozen, zowel onverzekerden als dak- en thuislozen die geenhuisarts hebben, is geborgd	• Starten samenwerking tussen MO en huisartsenpraktijk • Verkennen samenwerking tussen MO en tandartsenpraktijk	Regionaal Regionaal	2023/2024 2023/2024	Q1 2024 Q1 2024	Gemeenten, aanbieders MO, tandartsenpraktijk, GGD Gemeenten, aanbieders MO, tandartsenpraktijk, GGD	
Binnen opvang is regie, continuïteit en bereikbaarheid begeleiding gewaarborgd	• Een duidelijk beeld van start/einde opvang • Samenwerkingsafspraken opstellen over casuïstiek met multi-problematiek, zodat duidelijkheid ontstaat over rollen en regie • Professionals hebben aandacht voor iemands sociale netwerken dragen dit over indien nodig	Regionaal Regionaal Regionaal	Q1 2024 2024 2023/2024	Q2 2024 2025 Doorlopend	Regio IJssel-Vecht, gemeenten Regio IJssel-Vecht, gemeenten, aanbieders MO, zorgkantoor, aanbieders BW, aanbieders Wlz Aanbieders MO	
Opvang voor jongeren wordt apart georganiseerd. Er zijn voldoende jongerenplekken.	• Onderzoek naar toename jongeren en opvangplekken • Housing First Jongeren • Inspiratie uit andere regio's toepassen op eigen opvangvoorzieningen	Regionaal Regionaal Regionaal	2024 2023/2024 2023/2024	2026 2025 2025	Regio IJssel-Vecht Regio IJssel-Vecht Regio IJssel-Vecht, aanbieders MO, woningcorporaties, gemeenten	

2. Uitvoeringsplan – inzet ervaringskennis (1/1)

Inzet ervaringskennis

Doel	Actie	Regionaal of lokaal	Start	Afronding	Actiehouder	Status
Alle centrumgemeenten ontwikkelen en borgen betekenisvolle participatie van ervaringsdeskundigen in de regio	• Geborgd in regionale visie • In subsidievoorwaarden vastzetten dat aanbieders MO inzetten op ervaringskennis. • Elke zorgaanbieder werkt met een aantal ervaringsdeskundigen. • Regio organiseert een pool van ervaringsdeskundigen (via zorgaanbieders en daarbuiten). • Regio ontwikkelt participatievorm voor ervaringsdeskundigen • Als nieuw beleid ontwikkeld moet worden, is dat via de participatievorm	Regionaal Regionaal Regionaal Regionaal Regionaal Regionaal	2023 2023 Q4 2024 Q2 2025 Q1 2025 Q3 2025	Doorlopend	Gemeenten, zorgaanbieders	
Beleid wordt niet gemaakt zonder de inbreng van mensen met ervaring	• Lokale gemeenten beschrijven hoe zij ervaringsdeskundigheid inzetten • Lokaal beleid wordt in samenspraak met ervaringsdeskundigen gemaakt	Lokaal Lokaal	Q3 2024 Q3 2025	Doorlopend	Gemeenten	
De verbinding met de inwoner verbeteren en stigmatisering tegengaan	• Regionale planfase • Instrumenten voor inzet ervaringsdeskundigen • Inzetten van ervaringsdeskundigheid door middel van storytelling in een campagne • Informatiesessies organiseren voor burgers met ervaringsdeskundigen • Gemeenteraden gaan in gesprek met ervaringsdeskundigen	Regionaal Lokaal Regionaal Lokaal Lokaal	Q1 2024 Q4 2024 Q1 2025	Doorlopend	Gemeenten	
Kennis binnen de lokale teams vergroten	• Aandachtsfunctionaris ervaringsdeskundigheid aanstellen in de gemeente • Ervaringsdeskundige koppelen aan de wijkteams • Gemeenten bieden ervaringsdeskundigheid in hun wijkteams/lokale (Wmo-)teams • Regio IJssel-Vecht biedt een pool aan ervaringsdeskundigen op in	Lokaal Lokaal Lokaal Regionaal	Q1 2025 Q2 2025	Doorlopend	Gemeenten	
Kennis bij woningcorporaties vergroten	• Planfase • Ervaringsdeskundigen betrekken bij woningcorporaties	Lokaal	Q2 2024 Q1 2025	Doorlopend	Woningcorporaties	

2. Financiën

3.1 Jaarlijks budget

De rijksoverheid heeft toegezegd dat voor de uitvoering van het nationaal actieplan daklоosheid: eerst een thuis middelen beschikbaar worden gesteld aan gemeenten. In 2022 en 2023 kende dit de vorm van een decentralisatie-uitkering van ongeveer 1 miljoen voor de regio IJssel-Vecht. De manier van financiering vanaf 2024 is nog niet bekend. Wel is landelijk een budget beschikbaar gesteld voor de jaren tot en met 2030. Dit is iets lager dan in 2022 en 2023 wegens de gereserveerde middelen voor sturing en monitoring vanuit de rijksoverheid.

In 2024 is het begrootte budget voor het uitvoeringsplan: **€737.000**. Afwachtend van nadere berichtgeving van de rijksoverheid over de financiering in de jaren 2024-2030 doen we de aanname dat het jaarlijks om een vergelijkbaar bedrag gaat (tussen de €700.000 en €800.000).

3.2 Verdeling ontwikkellijnen

Het budget wordt volgens de volgende verdeling (in percentages) voorlopig verdeeld over de ontwikkellijnen. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen de percentages in 2025 tot en met 2027 wijzigen. De meeste acties die in 2024 starten vallen onder ontwikkellijn 1 en 2.

	Preventie	Eigen gemeente	Huisvesting	Ondersteuning	Ervaringskennis
2024	30%	30%	20%	10%	10%
2025	25%	30%	25%	10%	10%
2026	20%	25%	30%	15%	10%
2027	20%	25%	30%	15%	10%

3.3 Verdeling gemeenten en regio

90% van het bedrag per ontwikkellijn wordt verdeeld over de regio en de acht gemeenten, ten behoeve van acties die bijdragen aan de doelen uit dit plan. In onderstaande tabel staat de verdeling van de middelen per ontwikkellijn per gemeente voor 2024 weergeven.

2024	Preventie	Eigen gemeente	Huisvesting	Onder-steuning	Ervarings-kennis	Totaal
Dalfsen	€ 12.895	€ 12.895	€ 7.641	€ 0	€ 3.582	**€ 37.012**
Hardenberg	€ 31.019	€ 31.019	€ 18.381	€ 0	€ 8.616	**€ 89.035**
Kampen	€ 26.076	€ 26.076	€ 15.452	€ 0	€ 7.243	**€ 74.847**
Ommen	€ 8.758	€ 8.758	€ 5.190	€ 0	€ 2.433	**€ 25.137**
Staphorst	€ 5.516	€ 5.516	€ 3.269	€ 0	€ 1.532	**€ 15.833**
Steenwijkerland	€ 25.162	€ 25.162	€ 14.911	€ 0	€ 6.990	**€ 72.225**
Zwartewaterland	€ 9.277	€ 9.277	€ 5.497	€ 0	€ 2.577	**€ 26.628**
Zwolle	€ 60.389	€ 60.389	€ 35.786	€ 0	€ 16.775	**€ 173.340**
Regio	€ 19.899	€ 19.899	€ 26.532	€ 66.330	€ 16.583	**€ 149.243**

Voor de verdeling onder de acht gemeenten hanteren we de verdeelsleutel die ook wordt gehanteerd bij o.a. regionale tekorten of overschotten. Het budget van de regio is gebaseerd op de verdeling lokale en regionale acties per ontwikkellijn. Het staat gemeenten en regio natuurlijk vrij om gezamenlijk op te trekken.

3.4 Verdeling koplopers

De overige 10% per ontwikkellijn wordt gecombineerd tot een budget van **€73.700**. Gemeenten zullen niet op elke ontwikkellijn tegelijk in kunnen zetten. Tegelijkertijd leren de gemeenten veel van elkaar en van de gemeenten die misschien voorop lopen op een bepaalde ontwikkellijn. We spreken af dat één of twee gemeenten per ontwikkellijn als koploper fungeert. De koplopers per ontwikkellijn worden nog bepaald. Koplopers kunnen een initiatiefvoorstel indienen bij het AO om aanspraak te doen op het budget.

3.5 Capaciteit

Het uitvoeringsplan bevat niet alleen productontwikkeling of opzetten van nieuwe dienstverlening, het vraagt veelal nieuwe processen, afspraken en een cultuuromslag. Daarvoor is capaciteit nodig, zowel regionaal als lokaal. De regio heeft hiervoor een voorstel ingediend voor transformatiecapaciteit. De dekking hiervoor is gevonden in de regionale reserves.

3.6 Inzet van budgetten

De tabel op de vorige pagina geeft per gemeente het budget ten behoeve voor de acties uit het uitvoeringsplan weer. We hanteren de volgende uitgangspunten ten aanzien van dit budget:

- Gemeenten ontvangen het budget van de centrumgemeente als de rijksbijdrage binnen is.
- De besteding van de budgetten komen ten goede van acties en ambities uit dit plan. Dit geldt voor zowel lokaal als regionaal en ook voor de koplopers.
- Gemeenten informeren elkaar over de besteding van hun budgetten.
- Gemeenten kunnen gemotiveerd afwijken van de verdeling per ontwikkellijn.
- Gemeenten kunnen gemotiveerd het bedrag van 2024 overhevelen naar 2025.
- Gemeenten kunnen ervoor kiezen om gezamenlijk op te trekken, bijvoorbeeld door het samenvoegen van budgetten en het gezamenlijk uitvoeren van acties uit dit plan.
- Koplopers dienen initiatieven in bij het AO om aanspraak te doen op het budget.
- De regio dient een voorstel in voor besteding van het regionale budget bij het AO.

4. Bijlage 1- Indicatoren

NR	Indicatoren		
1	Totaal aantal aanmeldingen CT	13	Aantal opgevangen gezinnen
2	Aantal aanmeldingen CT alleenstaand	14	Percentage voorkomen uithuiszettingen
3	Aantal aanmeldingen CT jongeren	15	Percentage voorkomen uithuiszettingen WC
4	Aantal aanmeldingen CT gezinnen	16	Percentage voorkomen uithuiszettingen particuliere verhuurders
5	Aantal toegevoegde woningen	17	Aantal uitkeringen voor daklozen
6	Aantal toegevoegde tijdelijke woningen	18	Aantal uitkeringen voor jongeren
7	Aantal plekken MO alleenstaand	19	Aantal briefadressen (waaronder Herberg)
8	Aantal plekken MO jongeren	20	Aantal briefadressen jongeren
9	Aantal vaste plekken gezinnen	21	Aantal plekken Housing First
10	Aantal tijdelijke plekken gezinnen	22	Aantal plaatsingen Onder de Pannen
11	Aantal opgevangen alleenstaand	23	Kleinschalige opvang in eigen gemeente
12	Aantal opgevangen jongeren	24	Inzet ervaringsdeskundigen

5. Bijlage 2- Begrippenlijst

Begrip	Toelichting
Beschermd wonen	Bij beschermd wonen is er 24 uur hulp/zorg aanwezig en woont de client in een veilig woonomgeving met begeleiding.
Briefadres	Een briefadres is een adres waar de overheid iemand zonder woonadres kan bereiken. Dit is het adres van een andere persoon of van een instelling.
Centrumgemeente	In de Nederlandse bestuurlijke indeling is een centrumgemeente die in een intergemeentelijk samenwerkingsverband een bepaalde functie uitvoering voor omliggende gemeenten.
Convenant	Schriftelijke afspraken met één of meerdere partijen, gericht op het behalen van bepaalde (beleids-)doelen.
Corporatie	Toegelaten instelling dan wel een verhuurder van sociale huurwoningen tot de huurliberalisatiegrens.
Ervaringsdeskundigheid	Het vermogen om op grond van eigen herstelervaring voor anderen ruimte te maken voor herstel. De kennis die door reflectie op de eigen ervaringen en ervaringen van deelgenoten is vergaard, aangevuld met kennis uit andere bronnen, wordt op een professionele (en soms ook vrijwillige) manier ingezet ten behoeve van anderen.
ETHOS	ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en is in 2006 ontwikkeld. De benadering hanteert een definitie waarbij dakloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Hierdoor wordt niet alleen feitelijke dakloosheid, maar ook potentieel zeer grote groep mensen die geen veilig eigen (t)huis hebben in beeld gebracht. Zoals mensen in niet-conventionele woonplekken (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning) of mensen die tijdelijk bij familie of kennissen verblijven. EHTOS Light is ontwikkeld als instrument om het aantal dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen en geldt als minimale classificatie van dakloosheid.

Begrip	Toelichting
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
Housing First	Housing First is een vorm van zelfstandig wonen in de wijk met ambulante, intensieve begeleiding en bedoeld voor dakloze mensen met langdruige meervoudige problemen, waarbij de toewijzing van een woning de start is van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.
LHBTQI+	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele mensen, transgender personen, intersekse personen, queer personen en anderen die wat betreft hun genderidentiteit, genderexpressie, seksualiteit of hun lichaam buiten wat in de maatschappij wordt gezien als 'standaard' vallen.
Maatschappelijke Opvang	Onderdak en begeleiding voor personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving, niet zijnde personen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld.
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
Vroegsignalering	In een vroegtijdig stadium signaleren fat er tekenen zijn dat men bijvoorbeeld dakloos kan raken.
WMO	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015